

MINISTERI D'INDÚSTRIA, TURISME I COMERÇ

15237 REIAL DECRET 888/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament sobre emmagatzematge de fertilitzants a base de nitrat amònic amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa. («BOE» 208, de 31-8-2006.)

La Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria, estableix a l'article 12.5 que els reglaments de seguretat d'àmbit estatal els ha d'aprovar el Govern de la nació, sense perjudici que les comunitats autònomes amb competències legislatives sobre indústria puguin introduir requisits addicionals sobre les mateixes matèries quan es tracti d'instal·lacions situades en el seu territori.

El Reial decret 2016/2004, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Instrucció tècnica complementària MIE APO-8 «Emmagatzematge de fertilitzants a base de nitrat amònic amb alt contingut en nitrogen», a la disposició final segona, estableix que el Govern ha d'aprovar una instrucció tècnica complementària sobre l'emmagatzematge de fertilitzants amb un contingut en nitrogen inferior al 28 per cent en massa.

Per determinar les condicions de seguretat i establir les corresponents prescripcions tècniques a les quals s'ha d'ajustar l'emmagatzematge de fertilitzants a base de nitrat amònic amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa, s'ha elaborat el corresponent Reglament i la Instrucció tècnica complementària MI-AF1 annexa, que s'aproven per aquest Reial decret.

En l'elaboració del Reial decret s'ha donat audiència a les entitats interessades i a les comunitats autònomes, i hi ha emès informe el Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial.

Aquest Reial decret ha estat sotmès al procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i de reglaments relatius als serveis de la societat de la informació, que regula el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, a l'efecte de donar compliment al que disposa la Directiva 98/34/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de juny de 1998, modificada per la Directiva 98/48/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de juliol de 1998.

La present normativa s'aprova en exercici de les competències que, en relació amb la matèria de seguretat industrial, han atribuït expressament a l'Administració General de l'Estat la totalitat dels estatuts d'autonomia, conforme ha declarat reiteradament la jurisprudència constitucional dictada en aquest sentit (per totes elles, les sentències del Tribunal Constitucional 203/1992, de 26 de novembre; 243/1994, de 21 de juliol, i 175/2003, de 30 de setembre).

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 21 de juliol de 2006,

DISPOSO:

Article únic. *Aprovació del Reglament sobre emmagatzematge de fertilitzants a base de nitrat amònic amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa i de la Instrucció tècnica complementària (ITC) MI-AF1.*

S'aprova el Reglament sobre emmagatzematge de fertilitzants a base de nitrat amònic amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa, que s'in-

sereix a continuació, i la Instrucció tècnica complementària (ITC) MI-AF1, que s'inclou com a annex al Reglament.

Disposició transitòria única. *Instal·lacions existents.*

Els titulars de les instal·lacions d'emmagatzematge, manipulació, càrrega i descàrrega de fertilitzants amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa, existents a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, han de sol·licitar la inscripció, en el termini d'un any a partir de l'esmentada data, en el registre de la comunitat autònoma corresponent a l'emplaçament de la instal·lació.

A la sol·licitud d'inscripció d'aquestes instal·lacions existents s'hi ha d'adjuntar la justificació del compliment de les mesures de seguretat que assenyalen els articles 6, 7, 8 i 9 de la dita ITC MI-AF1.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret constitueix una norma reglamentària de seguretat industrial, que es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució.

Disposició final segona. *Desplegament i aplicació.*

El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç ha de dictar les disposicions que exigeixin el desplegament i l'aplicació d'aquest Reial decret i del Reglament que aprova.

Disposició final tercera. *Autorització per a la modificació i actualització de la ITC MI-AF1.*

1. Per ordre del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç es pot modificar la ITC MI-AF1.

2. En particular, la ITC MI-AF1 ha de ser objecte d'actualització periòdica per mantenir-la adaptada al progrés de la tècnica i, si s'escau, a les prescripcions tècniques establertes per la normativa internacional i comunitària.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor al cap de tres mesos de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Palma de Mallorca, 21 de juliol de 2006.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç,

JOSÉ MONTILLA AGUILERA

REGLAMENT SOBRE EMMAGATZEMATGE DE FERTILITZANTS A BASE DE NITRAT AMÒNIC AMB UN CONTINGUT EN NITROGEN IGUAL O INFERIOR AL 28 PER CENT

Article 1. *Objecte.*

1. Aquest Reglament té per objecte establir les condicions de seguretat de les instal·lacions d'emmagatzematge, càrrega, descàrrega i tràfec de fertilitzants a base de nitrat amònic amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa en tota classe d'establiments i magatzems, inclosos els recintes comercials i de serveis.

2. Les prescripcions tècniques per fer efectives aquestes condicions de seguretat són les que es determinen a la Instrucció tècnica complementària ITC MI-AF1 que figura com a annex a aquest Reglament.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

Aquest Reglament i la seva Instrucció tècnica complementària (ITC) s'apliquen a les instal·lacions de nova construcció, i a les ampliacions o modificacions de les

existents, esmentades a l'article anterior, amb excepció de les següents:

- a) Els emmagatzematges integrats en les unitats de procés, la capacitat dels quals està limitada a la necessària per a la continuïtat del procés.
- b) Els emmagatzematges la capacitat dels quals no superi les 5.000 t a granel o 8.000 t d'envasat. A aquests emmagatzematges hi són aplicables, únicament, els articles 7, 8, 9 i 10 d'aquesta ITC.
- c) Els emmagatzematges no permanents, en trànsit o en expectativa de trànsit.
- d) Els emmagatzematges per a ús propi amb una capacitat no superior a 500 t.

Article 3. *Inscripció d'instal·lacions.*

1. Per instal·lar, ampliar, modificar o traslladar les instal·lacions esmentades a l'article 1, destinades a contenir fertilitzants a base de nitrats amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent, el titular ha de presentar davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma, corresponent a l'emplaçament de la instal·lació, un projecte signat per un tècnic competent i visat pel col·legi oficial que correspongui. El projecte s'ha de redactar de conformitat amb el que preveu la Instrucció tècnica complementària (ITC).

En els casos d'ampliació, modificació o trasllat el projecte s'ha de referir al que s'hagi ampliat, modificat o traslladat i al que, per consegüent, en resulti afectat. Els documents mínims del projecte es poden simplificar proporcionalment a l'objecte del projecte, sense detriment de la seguretat i sense perjudici que l'òrgan competent de la comunitat autònoma li requereixi documentació complementària.

També s'ha de posar de manifest el compliment de les especificacions exigides per altres disposicions legals que els afectin.

2. Finalitzades les obres d'execució de les instal·lacions, el titular ha de comunicar la posada en servei i sol·licitar la inscripció en el Registre d'establiments industrials a l'òrgan competent de la comunitat autònoma, i ha de presentar a més la documentació següent:

- a) Certificació subscripta pel tècnic titulat director d'obra, en què faci constar, sota la seva responsabilitat, que les instal·lacions s'han executat i provat, d'acord amb el projecte presentat, com també que compleixen les prescripcions contingudes en aquest Reglament i la seva Instrucció tècnica complementària.
- b) També s'han d'aportar els documents que posin de manifest el compliment de les exigències formulades per les altres disposicions legals que afectin la instal·lació.

Article 4. *Control de les instal·lacions.*

Cada cinc anys a partir de la data de posada en servei de la instal·lació per a l'emmagatzematge de fertilitzants a base de nitrats amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent o de les seves modificacions o ampliacions, el seu titular ha de presentar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma un certificat d'organisme de control autoritzat on s'acrediti la conformitat de les instal·lacions amb els preceptes de la Instrucció tècnica complementària.

Article 5. *Control administratiu.*

L'òrgan competent de la comunitat autònoma, d'ofici o a sol·licitud d'una persona interessada, ha de disposar totes les inspeccions de les instal·lacions esmentades a l'article 1 que siguin necessàries, tant durant la construcció com una vegada posades en servei.

Article 6. *Obligacions i responsabilitats dels titulars.*

1. El titular de les instal·lacions esmentades a l'article 1 és responsable del compliment de les normes que estableixen aquest Reglament i la seva Instrucció tècnica complementària, així com de la seva correcta explotació.
2. Les inspeccions i revisions que es puguin realitzar no eximeixen en cap moment el titular de complir les obligacions imposades quant a l'estat i la conservació de les instal·lacions i de les responsabilitats que en puguin derivar.

Article 7. *Accidents.*

1. En cas d'accidents greus o importants, el titular n'ha de donar compte immediatament a l'òrgan competent de la comunitat autònoma, el qual pot disposar el desplaçament de personal facultatiu perquè, en el termini més breu possible, es presenti al lloc de l'accident i prengui totes les dades que consideri oportunes que permetin estudiar i determinar les causes. En cas d'incendis, l'empresa ha d'informar de les mesures de precaució adoptades o que es preveu adoptar per evitar-ne la propagació.

2. D'aquests accidents, se n'ha d'elaborar un informe, que el titular de la instal·lació ha de presentar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma i aquest l'ha de trametre, a efectes estadístics, al centre directiu competent en matèria de seguretat industrial del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, una vegada que s'hagin establert les conclusions pertinents; aquestes s'hi han d'incorporar, en un termini màxim de quinze dies.

Article 8. *Infraccions i sancions.*

1. L'incompliment del que estableix aquest Reial decret se sanciona d'acord amb el que estableix el títol V de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria.

La comprovació de l'incompliment de les obligacions que estableix aquest Reglament, amb independència de les sancions indicades a la Llei esmentada anteriorment, pot originar que, d'acord amb l'article 10.2 de la mateixa Llei, l'òrgan competent de la comunitat autònoma corresponent ordeni que se suspengui el funcionament de la instal·lació mentre l'esmentat organisme competent no comprovi que s'han solucionat les causes que han donat lloc a la suspensió.

2. Així mateix, en cas que s'acordi la sanció amb paralització o no de l'activitat, s'ha d'indicar el termini en què s'ha de corregir la causa que ha donat lloc a la sanció, tret que es pugui fer o s'hagi de fer d'ofici i es disposi així. Si transcorre el dit termini sense que el responsable compleixi el que s'ha ordenat, l'infractor pot tornar a ser sancionat, prèvia instrucció de l'oportú expedient en la mateixa forma assenyalada per a la primera vegada o les anteriors.

ANNEX

Instrucció tècnica complementària MI-AF1 «Emmagatzematge de fertilitzants a base de nitrats amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa»

CAPÍTOL I

Generalitats

Article 1. *Objecte.*

Aquesta Instrucció tècnica complementària (ITC) té per finalitat establir les prescripcions tècniques a les quals s'han d'ajustar els emmagatzematges de fertilitzants sòlids a base de nitrats amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa.

Article 2. Definicions.

Als efectes d'aquesta ITC, s'apliquen les definicions següents:

a) Emmagatzematge: és el conjunt de recintes i edificis de tot tipus que continguin fertilitzants sòlids, i inclou a més els carrers intermedis de circulació i separació, les zones i instal·lacions de càrrega i descàrrega i altres instal·lacions necessàries, sempre que siguin exclusives del conjunt.

b) Emmagatzematge en trànsit: emmagatzematge esporàdic de productes en espera de ser reexpedit i amb un període d'emmagatzematge previst que no superi les 72 hores contínues. No obstant això, si al magatzem hi ha producte durant més de vuit dies al mes o 36 dies l'any, no és considerat emmagatzematge en trànsit.

c) Àrea de les instal·lacions: superfície delimitada pel perímetre de la instal·lació considerada.

d) Envasos i GRG (grans recipients a granel): definicions segons el capítol 1.2 i els requeriments dels capítols 6.1, 6.6 i 6.5, respectivament, de l'ADR (Acord europeu relatiu al transport internacional de mercaderies perilloses per carretera), i el que estableix la reglamentació específica de fertilitzants.

e) Fertilitzant a base de nitrat amònic amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent: tot producte sòlid a base de nitrat amònic fabricat per ser usat com a adob que tingui un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa respecte al nitrat amònic.

f) Unitat de procés: és el conjunt d'elements i instal·lacions de producció; inclou els equips de procés i els recipients necessaris per a la continuïtat del procés, situats dins els límits de bateria de les unitats de procés.

g) Vies de comunicació pública: són les carreteres i línies de ferrocarril d'ús públic.

Article 3. Projecte de la instal·lació d'emmagatzematge.

El projecte de la instal·lació de l'emmagatzematge en edificis o establiments no industrials s'ha de desenvolupar com a part del projecte general de l'edifici o establiment, o bé en un projecte específic. En aquest últim cas, l'ha de redactar i signar un tècnic titulat competent que, quan sigui diferent de l'autor del projecte general, ha d'actuar coordinadament amb aquest i atènyer-se als aspectes bàsics de la instal·lació reflectits en el projecte general de l'edifici o establiment.

El projecte a què fa referència el Reglament d'emmagatzematge de fertilitzants a base de nitrat amònic amb un contingut en nitrogen igual o inferior al 28 per cent en massa ha d'incloure els documents següents:

a) Memòria tècnica en què constin, almenys, els apartats següents:

1r Emmagatzematge, amb la descripció de les capacitats, dimensions i altres característiques, productes emmagatzemats, així com la norma o codi de disseny utilitzat.

2n Sistemes, equips i mitjans de protecció contra incendis, amb la definició de les normes de dimensionament que siguin aplicables en cada cas i efectuant els càlculs o les determinacions que exigeixen.

3r Altres elements de seguretat, amb la descripció de les característiques i, si s'escau, protecció dels materials contra la corrosió.

4t Elements de manutenció i manipulació, les seves característiques i dimensionament.

5è Aspectes geogràfics i topogràfics de l'entorn, amb especial incidència en els accidents naturals que puguin presentar riscos de despreniment de terra o arrossegament de les aigües; s'han d'indicar les mesures de protecció previstes en aquests casos.

6è Justificació del compliment d'aquesta ITC o de les mesures substitutives previstes.

b) Plànols:

1r Mapa geogràfic a escala 1:25.000, en què s'han d'assenyalar l'emmagatzematge i les vies de comunicació, nuclis urbans i accidents topogràfics rellevants, existents dins d'un cercle de 10 km de radi amb centre a l'emmagatzematge.

c) Pressupost.

d) Instruccions per a l'ús, la conservació i la seguretat de la instal·lació pel que fa a les persones, els equips de treball i el medi ambient.

e) Pla d'emergència interior.

En els casos d'ampliació, modificació o trasllat, el projecte s'ha de referir al que s'hagi ampliat, modificat o traslladat i al que, per consegüent, en resulti afectat.

CAPÍTOL II**Emplaçaments****Article 4. Emplaçaments.**

Els serveis mòbils de seguretat i de protecció contra incendis han de poder accedir a l'emmagatzematge. Hi ha d'haver accés i espai suficient perquè hi circulin i manobrin aquests vehicles i la maquinària de manteniment.

L'àrea d'emmagatzematge i els seus voltants han d'estar lliures de materials combustibles, com ara residus, greixos o malesa.

CAPÍTOL III**Obra civil****Article 5. Normes sobre el disseny i la construcció dels emmagatzematges.**

1. Aquests emmagatzematges han de complir el que estableixen el Reial decret 2267/2004, de 3 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de seguretat contra incendis en els establiments industrials, i el Reial decret 486/1997, de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en els llocs de treball.

2. Els edificis amb destinació a emmagatzemar aquest tipus de fertilitzants s'han de projectar d'una sola planta, sense soterranis ni cellers, excepte els necessaris per al pas de les cintes d'extracció si són subterrànies.

S'ha d'evitar la construcció de desguassos o canals.

La teulada ha de tenir una estructura lleugera i no s'han d'utilitzar fustes ni qualsevol altre material combustible.

3. Les instal·lacions permanents de calefacció o elèctriques s'han de projectar de manera que el fertilitzant mai no pugui entrar-hi en contacte. S'ha de tenir en compte la seva ubicació quan el magatzem està completament ple. Això afecta els radiadors, canonades d'aigua o vapor, així com altres fonts d'escalfor tant si està previst el seu aïllament com si no.

La instal·lació elèctrica s'ha d'executar d'acord amb el Reglament electrotècnic per a baixa tensió. Les fonts de llum sempre han de ser fredes i els seus components han de ser de materials incombustibles. La col·locació i les proteccions dels llums han d'evitar l'acumulació de pols.

Els elements mecànics destinats al moviment dels envasos han de ser adequats a les exigències derivades de les característiques del producte emmagatzemat.

CAPÍTOL IV

Mesures de seguretat**Article 6. Condicions d'emmagatzematge.**

S'estableixen les directrius següents, sense perjudici del que estableix el Reial decret 374/2001, de 6 d'abril, sobre la protecció de la salut i seguretat dels treballadors contra els riscos relacionats amb els agents químics durant el treball:

- a) S'ha de reduir al mínim possible la generació de pols.
- b) S'han d'emmagatzemar separats, per una barrera física, de materials combustibles (gas-oil, olis, greixos, paper, etc.), agents reductors, àcids, àlcalis, sofre, clorats, cromats, nitrats, permanganats i pólvores metàl·liques o substàncies que continguin metalls com el coure, cobalt, níquel, zinc i els seus aliatges.
- Així mateix, s'ha d'allunyar d'apilaments de fenc, palla, gra, llavors i matèria orgànica en general.
- c) Aquests fertilitzants s'han d'emmagatzemar de manera que es garanteixi que no es produeixen barreges entre els diferents tipus existents en l'emmagatzematge.
- d) L'altura de les piles del producte, tant envasat com a granel, ha de quedar almenys un metre per sota dels ràfecs, bigues, punts d'il·luminació i instal·lacions elèctriques.
- e) No es permet l'ús de llums portàtils nues.
- f) Es prohibeix la utilització de qualsevol font de calor si no està degudament autoritzada, supervisada i controlada. Fumar està sempre prohibit.
- g) Els treballs de soldadura o de tall s'han de fer sobre superfícies prèviament netes de restes de fertilitzant i suficientment aïllades d'aquest.
- h) No es poden fer servir productes orgànics per netejar el terra del magatzem.
- i) En cap cas la disposició del producte emmagatzemat ha d'obstruir les sortides normals o d'emergència, ni pot ser un obstacle per accedir a equips o àrees destinats a la seguretat.
- j) En els recintes destinats a l'emmagatzematge de fertilitzants no s'hi ha de permetre la manipulació de producte, excepte per a les operacions de càrrega, descàrrega i barreja física d'aquell o alimentació a les instal·lacions d'ensacada.
- k) La maquinària que participi en la manipulació del producte ha de tenir cambres apagaguspaires al tub d'escapament de fums.

Article 7. Instal·lacions de seguretat.

En l'emmagatzematge i al voltants s'han de col·locar estratègicament rètols normalitzats anunciadors del perill existent, de la prohibició de fumar i encendre foc i de les sortides d'emergències, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 485/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes en matèria de senyalització de seguretat i salut en el treball.

Article 8. Equips de protecció individual.

La utilització pels treballadors dels equips de protecció individual ha de ser conforme a les disposicions míni-

mes que estableix el Reial decret 773/1997, de 30 de maig.

S'han de fer servir guants adequats (per exemple, de goma o PVC) quan es manegi el producte durant períodes prolongats.

En ambient de pols s'han d'utilitzar màscares contra pólvores inerts (P1).

Després de manipular el producte s'han de rentar les mans i observar mesures higièniques.

En cas d'incendis o descomposició de producte s'ha d'actuar seguint les instruccions de la fitxa de dades de seguretat del producte involucrat.

Tots els equips de protecció personal han de complir la reglamentació vigent que els sigui aplicable.

Article 9. Formació del personal.

1. El personal de l'emmagatzematge, o qualsevol altre que hi estigui relacionat, ha de rebre de manera planificada, almenys cada dos anys, instruccions específiques del titular de l'emmagatzematge sobre:

- a) Propietats i característiques dels fertilitzants emmagatzemats.
- b) Funció i ús correcte dels elements i instal·lacions de seguretat i de l'equip de protecció personal.
- c) Conseqüències d'un funcionament o ús incorrecte dels elements i instal·lacions de seguretat i de l'equip de protecció personal.
- d) Perills que es puguin derivar d'una manipulació incorrecta del producte i, en general, riscos d'accidents i actuacions concretes per controlar-los.

2. S'ha de deixar constància escrita del fet que el personal ha estat degudament informat i entrenat sobre tot el que s'ha indicat, sense perjudici del que estableixen els articles 18 i 19 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, en matèria de formació i informació dels treballadors.

3. Per determinar a qui correspon el compliment d'aquestes obligacions, en el cas de situacions de concurrència empresarial, és aplicable l'article 24 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i les seves normes de desplegament.

Article 10. Pla d'emergència interior.

1. Per a cada emmagatzematge o conjunt d'emmagatzematges dins d'una mateixa propietat, el seu responsable ha d'elaborar i implantar un pla d'emergència interior per prevenir els accidents de qualsevol tipus i, si s'escau, limitar les seves conseqüències.

El pla ha de considerar les emergències que es poden produir, la manera precisa de controlar-les per part del personal de l'emmagatzematge, així com la possible actuació de serveis externs a l'establiment.

2. El personal de l'emmagatzematge ha d'estar degudament informat dels riscos d'accidents i entrenat en les actuacions concretes per controlar-los.